

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E - b)
Proba scrisă la Limba și literatura maghiară

VARIANTA 7

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Petőfi Sándor
Reszket a bokor, mert...

Reszket a bokor, mert Madárka szállott rá. Reszket a lelkem, mert Eszembe jutottál, Eszembe jutottál, Kicsiny kis leányka, Te a nagy világnak Legnagyobb gyémántja!	Teli van a Duna, Tán még ki is szalad. Szivemben is alig Fér meg az indulat. Szeretsz, rózsaszálam? Én ugyan szeretlek, Apád-anyád nálam Jobban nem szerethet.	Mikor együtt voltunk, Tudom, hogy szeretted. Akkor meleg nyár volt, Most tél van, hideg tél. Hogyha már nem szeretsz, Az isten áldjon meg, De ha még szeretsz, úgy Ezerszer áldjon meg!
--	---	--

a. műfaji sajátosságok	5 pont
b. a költemény szervező elve	5 pont
c. a költemény hangulata	5 pont
d. a poétikai eszközök jelentésképző szerepe	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Nem tudjuk, hogy az ütőgardon milyen úton került a csángók és a csíki székelyek kezébe. A gardon név feltehetően az olasz "bordone" szóból származik, amely az egy hangon kíséző húrokat jelölte.

Testét egy darab jávorfából vagy fűzfából vájták ki. Előfordult, hogy csellót alakítottak át gardonná, ezt kávéas gardonnak hívták. A tetőt és a hátat összekötő "lelket" kivették a hangszerből, és húrlábát egyenesre faragták, hogy minden húrt egyszerre lehessen megütni. A furaton keresztül a húrtartóhoz ékelt, hüvelykujj vastag farúd megakadályozta a húrláb játék közben való elmozdulását. A fapálcát fémdrótallal rögzítették a húrtartóhoz. Régen három juhéből sodort húrt feszítettek a gardonra, de használatos volt a négyhúros változat is. A játékos a hangszeret bőrszíjjal vagy kötéllel a nyakába akasztotta, és úgy játszott rajta. Jobb kezével a 30 cm hosszú, kalapácsnyél vastagságú ütőt, a "gardonpálcát" kezelte, míg bal keze mutató- és hüvelykujjával a legszélső húrba csípett, majd visszacsapta a fogólaphoz. Az ütés és a visszacsapódó húr hangjának váltakozása különösen alkalmassá tette a hangszeret táncok ritmuskíséretéhez. A gardont csak hegedű kíséretéhez használták.

A kéttagú együttes rendszerint egy családból alakult. A férj hegedült, a feleség ütőgardonozott. A bukovinai székelyeknél előfordult, hogy a hegedű és gardon mellett "szélenfúvó" furulyát is alkalmaztak.

(www.hungarikumok.hu)

- a. Melyik stílusréteg sajátosságai figyelhetők meg a szövegben? Válaszát indokolja! 5 pont
- b. Emelje ki a szöveg tételmondatát, kulcszavait! 3 pont
- c. Sorolja fel a szöveg alapján az ütőgardon alkotórészeit! 7 pont
- d. Mutasson be 10-15 mondatban egy néphagyományt! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **A novella műfaji változatai a 20. században** (pl. Móricz Zsigmond: *Tragédia, Barbárok*, Kosztolányi Dezső: *A kulcs, Esti Kornél-novellák*, Krúdy Gyula: *A hídon, Utazás éjjel*, Tamási Áron: *Ördögváltozás Csíkban, Kivirágzott kecskeszarvak, Himnusz egy számmal, Szép Domokos Anna* – vagy más olvasott 20. századi novella)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 4 pont
- b. a mű tér- és időszerkezete 5 pont
- c. a történetalakítás jellegzetességei (pl. metonimikus/ metaforikus történetmondás, nézőpontváltás, a folytonosság és megszakítottság alakzatai stb.) 7 pont
- d. alakteremtés a tárgyalt alkotásban (pl. elbeszélői leírással való jellemzés, cselekedtetés, beszéltetés, környezet általi jellemzés, más szereplőkkel való viszony stb.) 4 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.